

Curtea Supremă de Justiție**D E C I Z I E**

04 decembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Sîngerei din 25 noiembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 iunie 2013 de către avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului

Stîncă Vasile Dumitru, născut la 27 august 1964 în s.Camenca, r-nul Glodeni, domiciliat în s.Bilicenii Vechi, r-nul Sîngerei.

Termenul examinării cauzei în:

instanța de fond de la 09.04.2009 pînă la 25.11.2011,

instanța de apel de la 09.01.2012 pînă la 07.03.2012 și de la 18.09.2012 pînă la 17.06.2013,

instanța de recurs de la 08.06.2012 pînă la 21.08.2012 și de la 24.09.2013 pînă la 04.12.2013

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 25 noiembrie 2011, procesul penal în privința lui Stîncă Vasile în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal a fost încetat, în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea lui la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de către Ialău Anatolie și Rucșineanu Elena a fost lăsată fără soluționare.

2. De către organul de urmărire penală, Stîncă Vasile a fost învinuit de faptul că, la 17 octombrie 2006, ora 19.55, conducînd automobilul propriu de model „VAZ-21013”, cu n/î BL BB 897, la km.21.670 pe traseul Bălți-Sărăteni, s.Bilicenii Vechi, r-nul Sîngerei a staționat vehiculul pe acostamentul din dreapta, pe partea opusă a direcției de deplasare, și, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a încălcat prevederile pct.10 alin.(1), 32 alin.(1), (2), 39 alin.(1), (2), 42 alin.(3) din Regulamentul Circulației Rutiere și creînd situație de accident, a fost tamponat pe linia îngustă continuă dublă, care separă fluxurile de transport în sensuri opuse, de automobilul de model „Volkswagen Pasat”, cu n/î BL CJ 348, condus de Ialău Anatolie, care se deplasa regulamentar pe banda a doua de deplasare în direcția mun.Bălți, contrar direcției de deplasare a automobilului „VAZ-21013”. În rezultatul coliziunii automobilului de model „Renault Modus”, cu n/î DD 336 FJ, condus de Danesin Mario, ce se deplasa pe aceeași bandă cu automobilul „Volkswagen Pasat”, neavînd posibilitatea tehnică de a se opri, s-a ciocnit lateral cu acesta, deteriorîndu-l. În rezultatul accidentului rutier lui Rucșineanu Elena i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar lui Ialău Anatolie și Ciuntu Olesea - vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul C.Șușu și părțile vătămate A.Ialău și E.Rucșineanu, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Stîncă să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal și condamnat la 4 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, motivînd că prima instanță incorect a încetat procesul penal pe învinuirea adusă inculpatului, din motivul existenței circumstanțelor care exclud tragerea lui la răspundere penală, indicînd că organul de urmărire penală nu a respectat dispozițiile art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece V.Stîncă legal a fost scos de sub urmărirea penală în legătură cu expirarea de drept a termenilor de aflare în calitate de bănuît, după care urmărirea penală în privința lui legal și întemeiat a fost reluată în legătură cu stabilirea faptelor noi sau recent descoperite, aflate în tangență directă cu împrejurările cauzei; soluționarea acțiunii civile și încasarea de la inculpat a prejudiciului material în beneficiul lui A.Ialău a sumei de 198000 lei și, respectiv, lui E.Rucșineanu - 115256 lei;

- partea vătămată A.Ialău, condamnarea inculpatului V.Stîncă în baza normei penale lui imputată, cu stabilirea unei pedepse în limita sancțiunii ei, dispunîndu-se încasarea de la inculpat a prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune în sumă totală de 342010 lei;

- partea vătămată E.Rucșineanu, repunerea în termen a apelului său, deoarece a omis termenul, pe motiv că instanța nu i-a înmînat copia sentinței traduse în limba rusă pe care o posedă, rejudecarea cauzei și condamnarea celui vinovat cu încasarea de la el a prejudiciului material și moral suportat în sumă totală de 1000000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 martie 2012, apelurile declarate de către procurorul C.Șuşu și părțile vătămate A.Ialău și E.Rucșineanu au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea hotărîrii atacate.

Instanța de apel a conchis existența împrejurărilor ce condiționează legalitatea actelor și acțiunilor procesuale adoptate în cauză după scoaterea lui V.Stîncă de sub urmărire, inclusiv punerea sub învinuire, motiv pentru care ordonanța adoptată în acest sens ca și învinuirea formulată în rechizitoriu se consideră a fi lovite de nulitate. Din aceste motive se exclude posibilitatea judecării fondului în temeiul unei ordonanțe de punere sub învinuire, care din start este lovită de nulitate, precum și în temeiul unor probe ce au fost acumulate cu încălcarea normelor de procedură penală, și sub acest aspect fiind imposibilă judecarea cauzei în strictă conformitate cu cerințele art.325 Cod de procedură penală.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare procurorul Gh.Eremciuc și partea vătămată A.Ialău, care au solicitat:

- procurorul, casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, instanța neîntemeiat a interpretat probele acuzării ca fiind nule, fără a le examina în ansamblu și a le da o apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor; hotărîrea instanței de apel vine în contradicție cu pct.19 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19 iunie 2006 „Cu privire la practica sentinței de judecată”, care prevede că, în partea descriptivă a sentinței, este necesar ca instanța judecătorească, să expună esența depozițiilor date de părți, de a argumenta de ce unele probe sînt admise, iar altele respinse; instanțele au emis hotărîri ilegale făcînd trimitere la încălcarea art.63 Cod de procedură penală, iar concluziile expuse în ele nu corespund circumstanțelor cauzei, probele administrate în cadrul ședințelor judecătorești dovedesc vinovăția lui V.Stîncă în comiterea infracțiunii imputate;

- partea vătămată A.Ialău, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță și condamnarea lui V.Stîncă, pe motiv că instanța nu s-a

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, prin ce i-au fost încălcate drepturile sale ca parte vătămată; instanța de apel nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel și nu a cercetat suplimentar probele administrate de prima instanță.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 august 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul Gh.Eremciuc și partea vătămată A.Ialău, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a indicat că, conform conținutului apelurilor declarate de procuror și părțile vătămate A.Ialău și E.Ruscineanu, motivele de casare a sentinței primei instanțe se refereau la omiterea acesteia de a da aprecierea cuvenită circumstanțelor cauzei bazate pe probe administrate pe parcursul judecării cauzei, care confirmă vinovăția lui V.Stîncă în săvârșirea accidentului rutier cu urmările survenite, precum și la încetarea ilegală a procedurii penale. Menținând sentința, instanța de apel a considerat corecte concluziile primei instanțe privind încetarea procesului penal, deoarece în cauza penală au fost comise încălcări de procedură penală care afectează interesele inculpatului în ce privește ordonanțele de scoatere a lui de sub urmărirea penală în legătură cu expirarea termenului de ținere în calitate de bănuț și anularea de către procurorul raionului a acestor ordonanțe cu reluarea urmării penale contrar prevederilor art.63, 287 Cod de procedură penală.

Însă, făcînd trimitere la ordonanțele organului de urmărire penală de recunoaștere a lui V.Stîncă în calitate de bănuț din 16.02.2007 și de scoatere a acestuia de sub urmărire penală, ordonanțele privind anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui V.Stîncă, cu reluarea urmării penale, din motiv că au apărut fapte noi; ordonanța procurorului de punere a lui V.Stîncă sub învinuire de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, instanța de apel, potrivit procesului-verbal al ședinței, nu le-a cercetat și verificat în ședință, și în general nu a verificat careva materiale ale dosarului.

La fel, Colegiul penal a menționat că interpretarea dată de instanța de apel competenței după calitatea persoanei, este prea largă și iese din limitele prevăzute de lege, deoarece potrivit art.266 Cod de procedură penală, norma ce stabilește competența organelor de urmărire penală precum după materie așa și după persoană, stipulează că organul de urmărire penală al MAI efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată prin lege în competența altor organe de urmărire penală sau este dată în competența lui prin ordonanța procurorului. Infracțiunea prevăzută de art.264 Cod penal, nu este dată în competența altui organ de urmărire penală decît cel ce se atribuie la MAI, astfel că în cazul lui V.Stîncă nu s-a încălcat competența de efectuare a urmării penale după calitatea persoanei, iar concluzia instanței că ordonanțele procurorului r-nului Sîngerei din 28.02.2008 și 19.02.2009 privind anularea ordonanțelor de scoatere a lui V.Stîncă de sub urmărire penală sînt lovite de nulitate absolută, nu rezultă din sensul art.251 Cod de procedură penală.

7. La 28 ianuarie 2013, inculpatul V.Stîncă și avocatul N.Malanciuc în numele acestuia, au atacat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocînd ilegalitatea și netemeinicia acesteia, fiind bazată doar pe presupuneri, instanța nu a verificat legalitatea probelor, nu a cercetat în ședință corpurile delictelor, nu a creat condiții pentru un proces judiciar contradictoriu, nu s-a

expus asupra încălcărilor de competență în materia procesual penală comise de către procurori; avocatul participant în prima instanță G.Iliușina nu a avut împuternicirile necesare, i-a acordat inculpatului asistență juridică necalitativă, nu a contestat sentința, prin ce i-a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare și de a nu fi urmărit și judecat repetat pentru una și aceeași faptă; declarațiile inculpatului și probele scrise prezente pe cauză confirmă nevinovăția acestuia; infracțiunea nu a fost comisă de inculpat, nu a fost stabilit subiectul care a comis infracțiunea, lipsind și latura subiectivă a infracțiunii.

8. Rejudecând cauza, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, prin decizia din 17 iunie 2013, a respins, ca depus peste termen apelul declarat de către inculpatul V.Stîncă și avocatul N.Malanciuc în numele acestuia, și a admis apelurile declarate de către procurorul C.Șușu, de părțile vătămate A.Ialău și E.Rucșineanu, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Stîncă a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate A.Ialău și E.Rucșineanu au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

8.1. Pentru pronunțarea hotărîrii date instanța de apel a constatat că Stîncă Vasile, la 17 octombrie 2006, ora 19.55, conducînd automobilul ce-i aparținea de model „VAZ-21013”, cu n/î BL BB 897, la km.21.670 pe traseul Bălți-Sărăteni, s.Biliceni Vechi, r-nul Sîngerei a staționat vehiculul pe acostamentul din dreapta, pe partea opusă direcției sale de deplasare. În continuare, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a încălcat prevederile pct.10 alin.(1), 32 alin.(1), (2), 39 alin.(1), (2), 42 alin.(3) din Regulamentul Circulației Rutiere și creînd situație de accident, a fost tamponat pe linia îngustă continuă dublă, care separă fluxurile de transport în sensuri opuse, de automobilul de model „Volkswagen Pasat”, cu n/î BL CJ 348, condus de Ialău Anatolie, care se deplasa regulamentar pe banda a doua de deplasare în direcția mun.Bălți, contrar direcției de deplasare a automobilului „VAZ-21013”. Ulterior, conducătorul automobilului de model „Renault Modus”, cu n/î DD 336 FJ, condus de Danesin Mario, care se deplasa pe aceeași bandă cu automobilul „Volkswagen Pasat”, neavînd posibilitatea tehnică de a opri, s-a ciocnit lateral cu acesta, deteriorîndu-l. În rezultatul accidentului rutier, lui Rucșineanu Elena i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar lui Ialău Anatolie și Ciuntu Olesea - vătămări corporale medii.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că prima instanță, încetînd procesul penal în privința lui V.Stîncă din motiv că există circumstanțe care exclud urmărirea penală, nu a verificat multilateral și obiectiv toate împrejurările de fapt și de drept a cauzei, dînd o apreciere unilaterală și eronată probelor prezentate de acuzare, care au fost administrate în mod legal, cu respectarea normelor procesual penale și care dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate.

Concluziile privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii menționate au fost bazate pe probele cauzei, care au fost cercetate și verificate suplimentar sub toate aspectele, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, și anume depozițiile:

- părților vătămate A.Ialău, E.Rucșineanu, a martorilor M.Ciobanu, V.Roșca,

V.Pogor, Gh.Găină, P.Ciobanu, M.Danesin, detaliat și minuțios descrise în decizia instanței, și actele cauzei:

- procesele-verbale de cercetare la locul faptei, cu scheme și tabelul fotografic și de examinare a autovehiculelor, prin care se confirmă direcțiile de deplasare a automobilelor, comiterea accidentului rutier, se constată locul tamponării, urmele infrațiunii, automobilele accidentate, caracterul deteriorărilor;

- rapoartele de expertiză medico-legală nr.241 „D”, 246 „D”, 46 „D” și 79 „D”, conform cărora s-au depistat la E.Rucșineanu vătămări corporale grave, iar la A.Ialău și, respectiv, O.Ciuntu - vătămări corporale medii;

- procesul-verbal de efectuare a experimentului, prin care s-au stabilit unele date, care au stat la baza formulării concluziei expertizei complexe;

- raportul de expertiză complexă nr.2595/191 din 03.02.2009, potrivit căruia la locul accidentului rutier s-au depistat urme de frînare cu lungimea de 13,6 m în condițiile rutiere date ce corespund vitezei de deplasare, înainte de frînare, în stare tehnică bună a automobilului „Volkswagen-Passat” de aproximativ 51 km/oră, în cazul dat șoferul automobilului „Vaz-2101” din punct de vedere tehnic, trebuia să acționeze în corespundere cu cerințele alin.(1) pct.39 din RCR, conform cărora, prealabil începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic;

- raportul de constatare auto-tehnică științifică nr.021 din 02.04.2008, cu schema și fototabele, potrivit căruia, a/m „Volkswagen-Passat” pînă la frînare se deplasa paralel hotarelor părții carosabile, a/m „Vaz-2101” se deplasa intersectînd banda de deplasare a a/m „Volkswagen-Passat”, de la dreapta spre stînga, în direcția părții carosabile a direcției sale de deplasare. La tamponarea automobilelor date, de la acțiunea a/m „Ranault Modus” a avut loc mișcarea părții din față a a/m „Volkswagen-Passat” spre stînga, iar a/m „Vaz-2101” de la acțiunea a/m „Volkswagen-Passat” și „Ranault Modus” și-a schimbat poziția spre banda de deplasare destinată circulației în direcția opusă deplasării a/m „Volkswagen-Passat”. Din punct de vedere tehnic, în legătură directă cu survenirea accidentului rutier sînt acțiunile conducătorului a/m „Vaz-2101”, care a creat obstacol pentru circulația a/m „Volkswagen-Passat”, de asemenea acțiunile șoferului a/m „Ranault Modus”, care a ales distanța între a/m său și cel ce se deplasa în față, necorespunzător vitezei. Conducătorul a/m „Volkswagen-Passat”, în situația rutieră creată, din punct de vedere tehnic, nu avea posibilitate de a evita tamponarea, deoarece aplicînd reducerea vitezei, conform art.45 alin.(1) RCR pînă la oprire nu era suficient pentru preîntîmpinarea accidentului, iar continuarea deplasării a/m „Vaz-2101” pe contrasens, l-a privat pe conducătorul a/m „Volkswagen-Passat” de posibilitatea de a preîntîmpina accidentul;

- certificatul eliberat de SA „Drumuri - Sîngerei” din 14.05.2010, prin care, la interpelarea apărătorului inculpatului, se reiterează, că intersecția liniei continue duble este interzisă;

- procesul-verbal de confruntare între A.Ialău și V.Stîncă.

Astfel, reieșind din probele sus-menționate, instanța de apel a concluzionat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în săvîrșirea infrațiunii imputate.

La fel, instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe este eronată și contravine probatoriului, deoarece aceasta nu a verificat multilateral și obiectiv toate împrejurările de fapt și de drept a cauzei în raport cu probele anexate la dosar, conform cărora s-a stabilit cert, că prin acțiunile sale inculpatul, încălcînd cerințele alin.(1) pct.39 RCR, nu s-a asigurat că manevra sa va fi în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți

participanți la trafic, ca rezultat a creat situația de accident, încălcarea ce a avut drept consecință tamponarea automobilului condus de el cu cel al părții vătămate A.Ialău.

Instanța a considerat neîntemeiate argumentele părții apărării referitor la nevinovăția inculpatului, or probele sus-indicate confirmă faptul că vinovat în comiterea accidentului rutier este anume inculpatul. Mai mult că, partea apărării a fost de acord cu încetarea procesului penal pe motive de nereabilitare, fapt ce demonstrează că inculpatul nu a invocat nevinovăția sa, acesta prin neatacarea sentinței a fost de acord cu verdictul emis.

De asemenea, instanța a relatat că nu pot fi reținute nici argumentele apărării, precum că inculpatul nu este subiect al infracțiunii imputate și că în acțiunile acestuia lipsește latura subiectivă a infracțiunii, ori infracțiunea în cauză se referă la categoria celor din imprudență, iar V.Stîncă își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, prin urmare infracțiunea a fost comisă de inculpat prin imprudență.

Instanța a concluzionat că nu pot servi temei pentru achitarea inculpatului nici concluziile specialiștilor prezente la cauză, potrivit cărora automobilul „Volkswagen-Passat” a intersectat marcajul 1.3., ce se interzice, deoarece aceste concluzii conțin informații generale, fără a se ține cont de circumstanțele concrete a cauzei, care au fost reflectate în concluziile de expertiză sus-indicate, și anume în raportul de expertiză complexă nr.2595/191 din 03.02.2009, raportul de constatare autotehnică științifică nr.021 din 02.04.2008.

8.2. La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță incorect a încetat procesul penal în privința lui V.Stîncă, pe motiv că există circumstanțe care condiționează tragerea lui la răspundere penală, deoarece această concluzie nu se racordă la materialele cauzei, care nu au fost pe deplin verificate și apreciate la justa lor valoare.

Totodată, instanța a menționat că în speța dată nu a fost încălcată competența de efectuare a urmăririi penale după calitatea persoanei, iar concluzia precum că actele procedurale sînt lovite de nulitate, nu rezultă din înțelesul textului art.251 Cod de procedură penală, deoarece alin.(3) al aceluiași articol stipulează că nulitatea prevăzută la alin.(2) se ia în considerație de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Instanța a conchis că prima instanță a încălcat drepturile și interesele părților vătămate A.Ialău și E.Rucșineanu, deoarece așa și nu s-a aflat adevărul săvîrșirii infracțiunii prevăzute art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, fiindcă prima instanță nu a pus în discuție prevederile alin.(4) art.251 Cod de procedură penală, ce se referă la alte încălcări legale decît cele prevăzute în alin.(2) și pot atrage nulitatea actului dacă au fost invocate în cursul efectuării acțiunii sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoștință cu materialele dosarului. La aceste prevederi instanța nu a făcut careva apreciere, care să fie raportate cu prevederile art.230 Cod de procedură penală.

La fel, instanța a concluzionat că este neîntemeiată și invocarea, precum că s-a încălcat dreptul inculpatului reglementat de principiul „non bis in idem”, deoarece în cauză nu s-a stabilit că în privința lui V.Stîncă să existe o hotărîre definitivă de condamnare ori achitare pe aceeași faptă, sau dînsul să fi fost scos de sub urmărire penală printr-o ordonanță a procurorului, care să aibă calitatea de lucru judecat, în sens că o asemenea ordonanță să fi fost obiect de examinare a instanței de judecată.

Colegiul a considerat greșite concluziile primei instanțe, precum că în cauză au fost încălcate prevederile art.63 Cod de procedură penală și drepturile lui V.Stîncă, acesta aflîndu-se mai mult timp în calitate de bănuît, că procurorul anulînd ordonanțele de scoatere a acestuia de sub urmărire penală, nu a invocat careva fapte noi sau recent descoperite, deoarece aceste concluzii contravin textului ordonanțelor respective, și anume în ordonanța din 25.02.2008, ca temei de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a bănuîtului, se invocă că prin declarațiile martorului E.Bosfi au apărut fapte noi, stabilite în rezultatul expertizei medico-legale, iar în ordonanța din 19.02.2009, ca fapte noi sînt cele apărute în rezultatul efectuării expertizei autotehnice, expuse în raportul de expertiză nr.2595 din 03.02.2009.

Totodată, instanța de apel a menționat că procesul penal include mai multe faze și potrivit art.64, 65, 66 Cod de procedură penală, bănuîtul, învinuitul, inculpatul la fiecare fază a urmării penale ori judecării cauzei dispune de un șir de drepturi și obligații. Astfel, conform art.64 alin.(2) pct.19) Cod de procedură penală, bănuîtul V.Stîncă a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de lege (art.313 Cod de procedură penală), acțiunile și hotărîrile procurorului, drept care, conform pct.27 alin.(2) art.66 Cod de procedură penală, i s-a păstrat și dispunea de el și atunci cînd a avut calitatea de învinuit, însă nici la una din aceste faze a procesului penal, V.Stîncă sau apărătorul său, nu au atacat cu plîngerii actele procedurale, privitor la calitatea de bănuît, prin care în opinia lor, li s-au încălcat drepturile ori interesele legale.

Instanța a conchis că sînt neîntemeiate și afirmațiile părții apărării, precum că dînșii nu au cunoscut despre acțiunile procurorului de anulare a ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală, deoarece urmărirea penală, după anularea ordonanței din 16.05.2007, a continuat, s-au efectuat acțiuni de urmărire penală inclusiv și cu participarea bănuîtului V.Stîncă.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, instanța de apel, ținînd seama de prevederile art.61, 75, 76 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, că infracțiunea a fost comisă din imprudență, de persoana inculpatului care se caracterizează pozitiv, este pensionar, anterior nu a fost judecat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, precum și de condițiile de viață ale familiei lui, a considerat posibilă aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă, potrivit art.90 Cod penal.

Referitor la acțiunea civilă, instanța a menționat că luînd în considerație că pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, a admis acțiunea civilă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

9. Împotriva hotărîrilor pronunțate a declarat recurs ordinar și recurs suplimentar avocatul N.Malanciuc în numele inculpatului care se vor examina ca un recurs unic care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 14) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare a acestuia din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, motivînd că fapta imputată lui V.Stîncă nu a fost comisă de acesta, nefiind stabilit subiectul care a comis infracțiunea, lipsind și latura subiectivă a acesteia, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, avocatul participant în prima instanță G.Iliușina i-a acordat inculpatului asistență juridică necalitativă, nu a avut împuternicirile necesare (mandat),

aceasta nu a contestat sentința primei instanțe, astfel fiindu-i încălcat dreptul inculpatului la apărare, totodată invocând repetat aceleași motive cum au fost invocate în apel și descrise la pct.7 al prezentei hotărâri.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Drept temei pentru recurs avocatul în numele inculpatului invocă din prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 14) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă.

Colegiul constată că motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Ținînd seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decît cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului V.Stîncă în comiterea infracțiunii incriminate.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a cercetat în ședința de judecată, audiind inculpatul, părțile vătămate, martorii și verificînd probele materiale, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere declarațiile inculpatului, părților vătămate A.Ialău, E.Rucșineanu, a martorilor M.Ciobanu, V.Roșca, V.Pogor, Gh.Găină, P.Ciobanu, M.Danesin și actele cauzei: procesul-verbal de cercetare la locul faptei, cu scheme și tabelul fotografic prin care se confirmă direcțiile de deplasare a automobilelor, comiterea accidentului rutier, se constată locul accidentului, urmele infracțiunii, de examinare a automobilelor accidentate, caracterul deteriorărilor; rapoartele de expertiză medico-legală nr.241 „D”, 246 „D”, 46 „D” și 79 „D”, conform cărora E.Rucșineanu s-a ales cu vătămări corporale grave, iar A.Ialău și O.Ciuntu cu vătămări corporale medii; procesul-verbal de efectuare a experimentului, prin care s-au stabilit unele date, care au stat la baza formulării concluziei expertizei complexe; raportul de expertiză complexă nr.2595/191 din 03.02.2009; raportul de constatare autotehnică științifică nr.021 din

02.04.2008, cu schema și fototabele; certificatul eliberat de SA „Drumuri - Sîngerei” din 14.05.2010, prin care, la interpelarea apărătorului inculpatului, se reiterează, că intersecția liniei continue duble este interzisă; procesul-verbal de confruntare între A.Ialău și V.Stîncă, probe care sînt detaliat descrise în textul deciziei de apel, cît și la pct.8.1.-8.2. al prezentei decizii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpatului, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul nu a comis infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură penală.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul ține să enunțe că argumentul invocat de avocatul N.Malanciuc privind pronunțarea unei hotărîri de achitare în privința lui V.Stîncă, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar și nu poate servi drept temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărîri judecătorești definitive.

Colegiul conchide că instanța de apel corect a concluzionat că argumentele apărării, precum că în cauză s-a încălcat dreptul inculpatului reglementat de principiul „non bis in idem”, sînt neîntemeiate, deoarece V.Stîncă nu a fost anterior condamnat ori achitat printr-o hotărîre irevocabilă pentru faptele imputate, ori dînsul să fi fost scos de sub urmărire penală printr-o ordonanță a procurorului, care sa aibă calitatea de lucru judecat, în sens că o asemenea ordonanță să fi fost obiect de examinare a instanței de judecată.

Ca temei de recurs este invocat și pct.14) art.427 Cod de procedură penală - Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă.

La acest capitol, Colegiul menționează că instanța de apel, verificînd argumentele părții apărării referitor la încălcarea, în opinia acesteia, a prevederile art.63 Cod de procedură penală și a drepturilor lui V.Stîncă, care s-a aflat mai mult timp în calitate de bănuit, că procurorul anulînd ordonanțele de scoatere a acestuia de sub urmărire penală, nu

a invocat careva fapte noi sau recent descoperite, a dat răspuns argumentat și detaliat asupra acestora, care este descris în decizia instanței (f.d.246-252, v.3) și la pct.8.2. al prezentei decizii, concluzie reținută și de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs remarcă că, în cazul în care partea apărării a considerat că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate prevederile art.63 Cod de procedură penală, urma să conteste aceste încălcări în cadrul urmăririi penale, în ordinea prevăzută de art.298-299/1, 313 Cod de procedură penală, sau să le invoce în instanța de fond, fapt ce nu rezultă din materialele cauzei.

Nu pot fi reținute nici argumentele apărării, precum că în cauză s-a încălcat competența de efectuare a urmăririi penale după calitatea persoanei și ordonanțele procurorului din 28.02.2008 și 19.02.2009 privind anularea ordonanțelor de scoatere a lui V.Stîncă de sub urmărirea penală sînt lovite de nulitate, deoarece invocarea acestora urma a avea loc în cursul efectuării acțiunii sau la terminarea urmăririi penale, cînd partea ia cunoștință cu materialele dosarului, fapt ce nu a fost făcut. Iar potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul consideră neîntemeiate și afirmațiile părții apărării, precum că nu au cunoscut despre acțiunile procurorului de anulare a ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală, deoarece, potrivit materialelor dosarului, după anularea ordonanței din 16.05.2007 organul de urmărire penală a efectuat acțiuni de urmărire penală inclusiv și cu participarea bănuitului V.Stîncă.

Concomitent, se atestă că motivele invocate în recurs au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar aceasta, respectînd prevederile art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat motivat și detaliat asupra tuturor temeiurilor invocate în apel, just respingîndu-le ca nefondate.

Temeiul invocat de recurent, precum că instanța de apel neîntemeiat a respins apelul declarat de partea apărării ca depus peste termen, pe cînd urma să-l examineze în fond, deoarece întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, nu poate fi reținut, dat fiind că acesta, la examinarea anterioară a cauzei în instanța de apel și de recurs, nu a invocat că nu a primit copia sentinței, dar a depus apelul abia la data de 28.01.2013 (peste 1 an și 2 luni), cînd cauza a fost trimisă la rejudecare, adică după expirarea termenului de 15 zile de declarare a apelului, prevăzut de art.402 Cod de procedură penală.

Neîntemeiată este și afirmația recurentului, precum că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare, pe motiv avocatul G.Iliușina nu a avut împuterniciri de a-i apăra interesele acestuia în instanța de judecată, dînsa avînd astfel de împuterniciri doar la urmărirea penală. Aceste afirmații se combat prin materialele cauzei, din care rezultă că avocatul a avut împuternicirile respective pentru participarea în Judecătoria Sîngerei, acționînd în baza mandatului nr.000081 din 27.05.2009 și contractului de asistență juridică nr.58 din 25.02.2009 încheiat cu inculpatul (f.d.387, v.1). Mai mult, reieșind din procesele-verbale ale ședințelor de judecată, inculpatul nu a înaintat recuz avocatului G.Iliușina fiind de acord ca acesta să-i apere interesele și să fie audiat în prezența acestuia (f.d.395-396, 428-434, v.1, 13-14, f.d.41-verso, 245-246, v.2).

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acestora.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76, 90 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat de avocat în numele inculpatului în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele inculpatului, fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Stîncă Vasile împotriva sentinței Judecătoria Sîngerei din 25 noiembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 iunie 2013, în cauza penală privindu-l pe Stîncă Vasile, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă